

E-residentsuse programmi tulemuslikkus

Mart Vain, auditijuht

27.07.2020

Taustast – programmi esimesed viis aastat

Perioodil 01.12.2014-30.11.2019 on

- digi-ID antud ca 63 000 välismaalasele;
- e-residendiks saanud isikud 174-st erinevast riigist;
- programmile kulunud 15,7 miljonit eurot.

Auditi eesmärk

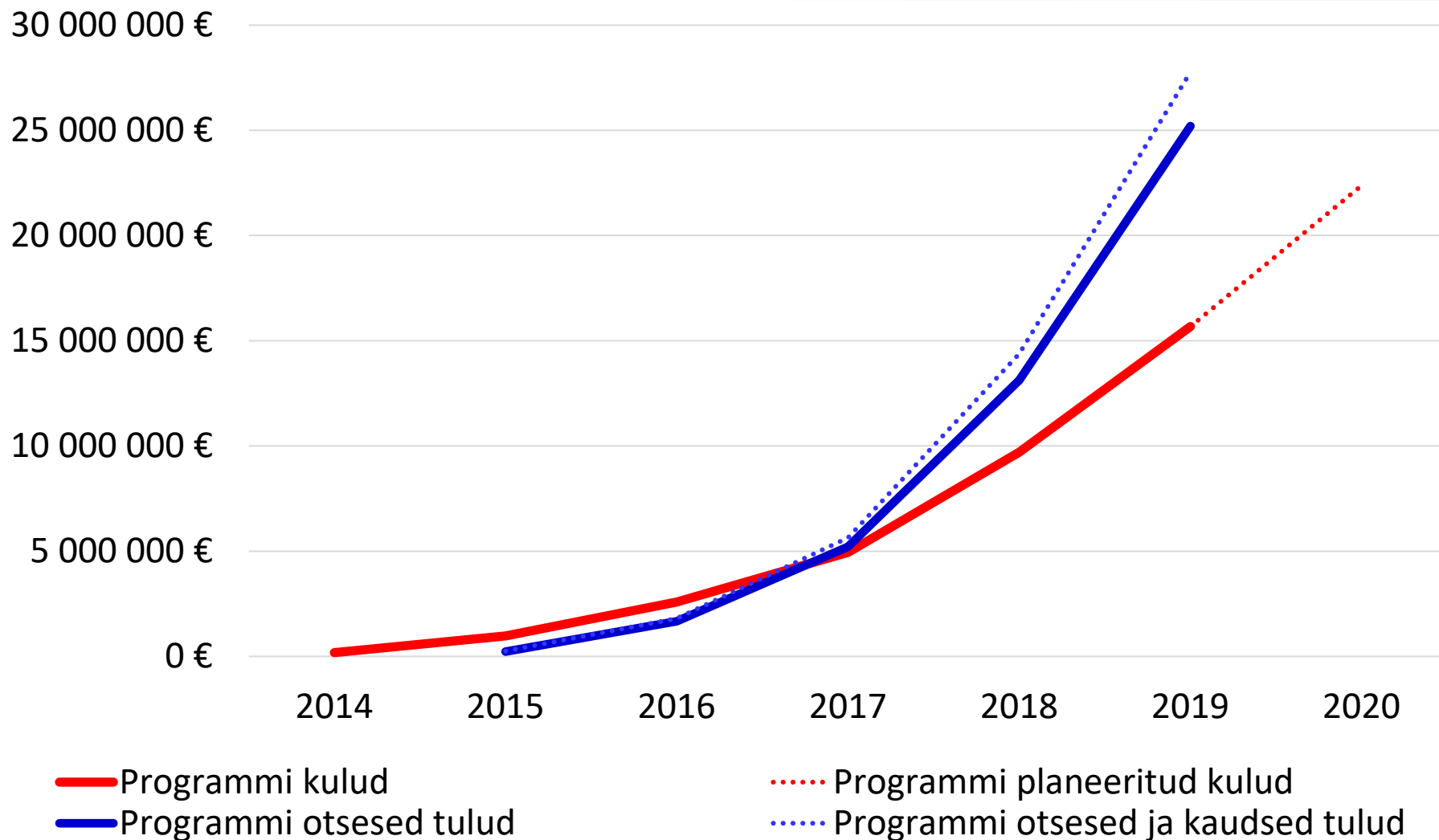
Riigikontroll hindas auditi käigus, kas

- e-residentsuse programm on soodustanud, et e-residentidele on loodud vajalik äri- ja tegevuskeskkond ning nende ettevõtted toovad Eestile tulu;
- kontrollisüsteemid tagavad, et programmis osalevad õiguskuulekad välismaalased;
- programmi elluviimisega seotud olulised riskid on maandatud.

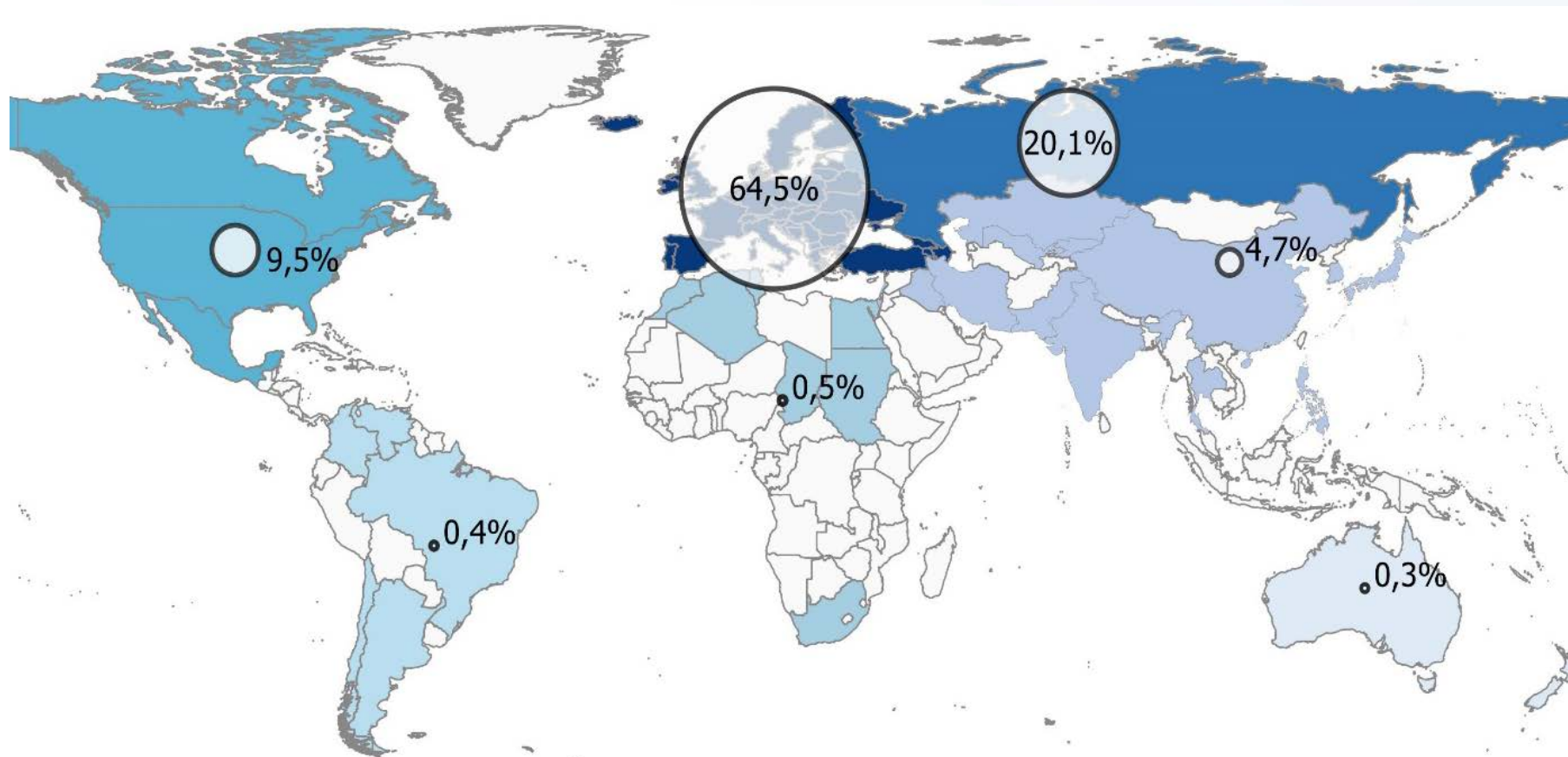

Kas e-residentsuse programmi tulud
ületavad kulusid?

E-residentsuse programmi kulud ja tulud

Uute e-residentide ettevõtete Eestis makstud maksud 2014-2019

Kas e-residentsuse programmis osalevad
õiguskuulekad välismaalased?

E-residentide eelkontroll

- PPA suudab tuvastada kui e-residendil on Eestis kehtiv kriminaalkaristus või ärikeeld;
- PPA-l on keeruline tuvastada kui e-residendiks soovib saada isik, kel on kehtiv kriminaalkaristus välisriigis;
- PPA ega MTA ei kontrolli, kas e-residendiks soovijal on välisriigis (va Soome) kehtiv ärikeeld.

E-residentide järelkontroll

- Eesti ärikeeluga inimesi e-residentide seas ei ole. Samas ei suuda PPA alati tuvastada kui e-residendil on Eestis kehtiv kriminaalkaristus;
- PPA-l puudub info kui e-resident on välisriigis saanud kriminaalkaristuse, va kui see kajastub rahvusvahelistes andmebaasides;
- PPA ega MTA ei tea, kas e-resident on välisriigis saanud digi-ID kehtivuse ajal ärikeelu.

Kas e-residendid kasutavad Eesti e-teenuseid?

Teenuste kasutamine

- Enamik e-residente (64%) on vähemalt ühte avalikku e-teenust kasutanud, erasektori teenuste kasutajaid oli rohkem (90%);
- Teenustega ollakse üldjuhul rahul, erandiks on pangateenused;
- Digi-ID-d on pikendanud 10% nendest, kellel on olnud selleks võimalus.

Kas e-residentsuse programmiga seotud
olulised riskid on maandatud?

eIDAS määruse mõju e-residentsusele

- Vastavalt määrusele tuleb kõigil ELi liikmesriikidel tunnustada vastastikku eID-sid ning lubada oma e-teenustele ligipääsu teiste riikide eID-dega;
- ELi elanike vajadus Eesti e-residendi digi-ID järele sõltub sellest, kui kiiresti jõuavad ülejäänud ELi riigid kasutusele võtta eID;
- Pole võimalik tuvastada, kas e-residendi digi-ID ja välisriigi ID-kaarti taga on sama inimene

Olulisemad soovitused (1)

- tagada PPA-le IT-lahendused, mis võimaldaks teha masspäringuid vajalikesse registritesse;
- seada e-residendi digi-ID väljaandmise eelduseks, et välismaalane hakkab soodustama Eesti majanduse, teaduse, hariduse või kultuuri arengut;
- Kasutada e-residentide puhul senisest rohkem pööratud tõendamiskohustust.

Olulisemad soovitused (2)

- pidada järjepidevat, ühetaolist ülevaadet programmi kogukuludest ja -tuludest;
- osaleda ELi tasandil tegevuskava väljatöötamisel, kuidas ühildada e-residendi eID muu ELi riigi eID-ga.

Kui see pole võimalik, kaaluda e-residendi digi-ID väljaandmise lõpetamist nende ELi riikide elanikele, kel on võimalik kasutada Eesti e-teenuseid oma koduriigi eID-ga.